

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ

© Матросова В. О., 2019

Загальна мета відкриття нових спеціальностей у галузі туризму на базі вищих навчальних закладів – забезпечити підготовку фахівців в сфері туризму та гостинності та сформувати загальні і професійні компетентності, необхідні для проведення самостійних наукових і виробничих досліджень з теорії і методології менеджменту туристичної діяльності, маркетингу туристичних послуг, нормативно-правового забезпечення туристичної діяльності, територіальної організації сфери послуг різних регіонів України, рекреаційної географії туризму України, організації активного туризму, індустрії гостинності, страхування в туризмі, історико-культурного туризму; формування загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності, науково-дослідної та навчально-педагогічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів.

Туризм та гостинність – це галузь економіки, яка заслуговує значної уваги в Україні для забезпечення кадрами та розвитку інфраструктури даної галузі. Ця галузь може забезпечити значний внесок в економіку держави у вигляді нових робочих місць, збільшення надходжень від зовнішньоекономічної діяльності та до державного бюджету через сплату податків.

Всесвітня туристична організація разом з ЮНЕСКО проголосили XXI століття віком туризму. Туристичні потоки у світі та Україні, зокрема, невпинно зростають, про що свідчить загальна статистика та дані Державного статистичного управління України [1]. Протягом останнього часу туризм перетворився на масове соціально-економічне явище міжнародного масштабу, його бурхливий розвиток є однією з характерних рис сучасності. Особливо сприяє цьому розширення політичних, економічних, наукових і культурних зв'язків між країнами світу. Туризм посідає вагомe місце у світовому господарстві та сприяє економічному розвитку багатьох країн.

Тому підготовка фахівців, висококваліфікованого наукового та кадрового забезпечення даної галузі є надзвичайно актуальною, особливо в останній час, коли із стрімким розвитком нових транспортних та логістичних систем, глобалізації та відкритості кордонів спостерігається стрімкий розвиток туристичного ринку із новими вимогами до фахівців. Сучасний туристичний ринок вимагає компетентних працівників, здатних приймати професійні рішення, розв'язувати типові і нетипові проблеми, забезпечувати високу якість обслуговування та задоволення потреб споживачів. Для України доцільним є вивчення та застосування досвіду організації навчання майбутніх фахівців туристичної сфери країн, що вже мають розвинену та всесвітньо визнану систему туристичної освіти, а також країн, що як і Україна, знаходяться лише на шляху свого розвитку.

Довгий час в Україні лишалася незначна кількість закладів, які спеціалізувалися на підготовці фахівців у галузі туризму та гостинності, ця підготовка в значній мірі була пов'язана із підвищенням кваліфікації або вивченням теорії туризму, як соціокультурного явища, та дослідженням частково збереженої та нерозвиненої інфраструктури туризму України. Проте такий підхід не вирішує проблему підготовки кадрів туристичної галузі у вимірі нових викликів глобалізаційного та інтеграційного характеру. Становлення туристичної галузі в Україні вимагає багаторівневого підходу до підготовки фахівців у галузі туризму та гостинності з одночасним підключенням пріоритетного напрямку додаткової освіти на практичному досвіді співробітництва освітніх закладів та громадських туристичних об'єднань, спортивних туристичних організацій, розважальних комплексів, готельних комплексів та пунктів харчування, культурних закладів, державних систем управління регіональним розвитком, туристичних підприємств. В сучасних умовах в Україні має змінитися освітній простір туристичної галузі в контексті послідовного

розвитку та фактичної інтеграції нашого суспільства та пріоритетності напряму туризму та гостинності на рівні розвитку культури, соціуму та економіки країни.

У розпорядження кабінету міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на 2016-2020 роки» визначені основні вектори розвитку людських ресурсів в сфері туризму, а саме [2]:

1) Удосконалення системи професійної підготовки фахівців сфери туризму, зокрема готельної, ресторанної, клубної, музейної, галерейної та інших видів діяльності, пов'язаних із туризмом, що забезпечуватиме підвищення рівня професійної підготовки фахівців сфери туризму та якості обслуговування споживачів туристичних послуг:

- підготовка освітніх програм з професійного навчання у сфері туризму з урахуванням потреб ринку праці;

- гармонізація кваліфікаційних вимог та стандартів вищої освіти у ВНЗ, які забезпечують підготовку фахівців сфери туризму та стандартів професійної підготовки;

- розробка базових компетентностей фахівців та професійних стандартів для сфери туризму;

- затвердження кваліфікаційних вимог фахівців туристичного супроводу;

- впровадження народної дипломатії, як інструменту залучення населення до популяризації туризму в Україні.

2) Забезпечення наукового супроводу та досліджень у сфері туризму та курортів, запровадження прогресивних інноваційних розробок.

Нагальною необхідністю в даному контексті є ознайомлення студентів із теоретичними основами інноваційного менеджменту в туризмі, розробкою та запровадженням інноваційного туристичного продукту із використанням інноваційних технологій, його формуванні при обслуговуванні туристів; застосуванням нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів; формуванням знань щодо до новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму та гостинності.

Програмними напрямками підготовки кадрового забезпечення у сфері туризму мають стати:

- впровадження інноваційної компоненти на всіх етапах викладання; впровадження інформаційної складової організації туристської діяльності; факторів впровадження та використання інформаційних технологій у туристичній діяльності;

- використання міжнародного та вітчизняного досвіду формування та впровадження інновацій в діяльність туристичних підприємств; методи управління вибором напрямів і варіантів розвитку туристичних підприємств у нестабільному ринковому середовищі;

- акцент на підприємницькі навички та здібності, викладання системного курсу започаткування та ведення приватної справи, що сприятиме розвитку бізнесу в окремих регіонах та Україні в цілому;

- високий професіоналізм та креативність професорсько-викладацького складу, що використовує зарубіжний досвід викладання;

- можливість проходження практики в системі туристичного забезпечення на вітчизняних та зарубіжних підприємствах; постійний зв'язок із роботодавцями та можливість стажування та роботи вже під час навчання.

1. *Економічна статистика / Економічна діяльність / Туризм. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>*

2. *Розпорядження кабінету міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на 2016-2020 роки» (проект). – Режим доступу: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/e1227acdf34bb4a1da39d384139b9d7a.pdf>*